

BICKA OSTOJA

▲ Franciszek Górniak (1834-1899).

czek, obejmuje 14 pokoleń i sięga roku 1525, kiedy w Bukowcu (albo w Mostach koło Jabłonkowa) światło dzienne ujrzał Urban Horny, dający najstarszy udokumentowany początek rodowi, którego nazwisko następnego pokolenia zamieniły na Horny-Górny, Górny-Pawłita, Górny, Górny-Górniak. Dopiero urodzony w 1690 roku w Kozakowicach Górnych Jan po raz pierwszy w metrykach zapisany został jako Górniak.

Jego pierworodny, również

Droga ku wielkości

Imał się przeto Franciszek ogrodnictwa, potem lepił z gliny doniczki, by sprzedawać je na targu, oprawiał książki, kunsztownie je zdobiąc złoconiami, w Żukowie Dolnym założył warsztat ślusarski, w nim po czasie usadził brata, sam zaś w Sibicy nabył 20 mórg gruntu, by tu w 1886 roku rozpocząć budowę - według własnoręcznie narysowanych planów - cegielni. W rok później rozpalono w niej pierwszy piec pierścieniowy.

Ruszył zatem pierwszy w zaoliand-

siadający już parową maszyną napędową. Pomyślał także Franciszek Górniak o pracownikach cegielni, dla których zbudował wielorodzinne domy mieszkalne. W latach późniejszych rozpalono jeszcze dwa piece pierścieniowe, sprawdzone mechaniczną ceglarkę (1925 rok) oraz dziurawarkę (1937 rok).

Sibicka cegielnia wytwarzała również poszukiwaną przez budowniczych terakotową sztukaterię, którą ozdabiano fasady oraz wnętrza gmachów publicznych i mieszkańskich kamienic.

Przytoczona wylizanka obrazuje

cję społeczne podjęty działalność oświatową i kulturalną. Mało! Franciszek ofiarował cegłę i naszkicował plany, w oparciu o które dobudowana została sala widowiskowa z niezłym zapleczem (garderoby dla aktorów, pracownia dekoratorska, rekwizytoria i in.).

Budowlane cacko

W czasie uroczystego otwarcia sali - nie bez racji nazywanej teatralną - zgromadzeni goście i publiczność ożenił z wrażenia. Sala zachwycała obszernością, sporych rozmiarów sceną, balkonem, a szczególnie wystrojem wnętrza. Przedsiębiorcy Franciszek Górniak sprowadził bowiem z Krakowa artystę rzeźbiarza, któremu zlecił wykonanie kilku popiersi sławnych Polaków. Terakotowe rzeźby, wypalone w piecach sibickiej cegielni, rozmieszczono zostały wokół sali na bogato zdobionych konsolach. Nadto obramowania okien, sceny, nadproża drzwi zdobyły sztukaterijne, czy jak kto woli - stiukowe kompozycje.

Dziejowe zawieruchy, zwłaszcza zaś hitlerowska okupacja sprawiły, że z dawnego wystroju sali widowiskowej Domu Narodowego do dziś zachowało się jedynie efektowne obramowanie sceny oraz zdobienia sufitu.

Człowiek wielkiego serca

W obecnym sibickim domu zawsze znajdowali goście będący przejazdem w Cieszynie luminarze polskiej kultury i azermierze sprawy narodowej. Tu także swe tajne spotkania urządzali członkowie studenckiej „Jedności”, a jak zapewnia Jan Kubiś we wspomnianym wyżej „Pamiętniku”, było tu dla nich nie tylko bezpieczne miejsce schronienia, ale także zastawiony stół. A pamiętać trzeba, kształcąca się wtedy młodzież nęgninnie odczuwała niedostatek jada.

Obszerne, regularnie porządkowane wyrobiska sibickiej cegielni były także miejscem licznych i częstych festynów, na których bawiła się wyłącznie ludność polska. Tu na swe zbiórki i ćwiczenia schodzili się początkowo skauci, a później harcerze z HPC, członkowie Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”.

Lymczasem Franciszek Górniakowi zdrowotne dolegliwości coraz częściej dawały się nieestetycznie w znaki. Zanim ostatecznie wybrał się na kurację do włoskiego Merano (Trydent-Górna Adyga), od swej małżonki Marii odebrał solenne przyrzeczenie, że na wypadek, gdyby przyszło mu odejść z tego świata, ona poślubi owdowiatego Jerzego Ciencialę - „króla polskiego” (1834-1913), by zasłużonemu orędownikowi sprawy polskiej zapewnić godziwą starość...

Franciszek Górniak zmarł w Merano 11 kwietnia 1899 roku.

TADEUSZ KOPOCZEK

(Dokończenie w numerze wtorkowym)

RÓD GÓRNIKÓW

Jan, urodził się 22 listopada 1718 roku w Gumnach (szczegół ten warto zapamiętać), zaś kolejni seniorzy rodu przychodzili na świat w Kozakowicach. Wreszcie z Grodziszca wywodzą się dalsze pokolenia Górniaków.

Fotograficzne pamiątki otwiera najstarsze z zachowanych zdjęć, uwieczniające rodzinę Pawła, wywodzącego się z dwunastego już pokolenia Górniaków. Z grona jego ośmiorga potomków niebagatelne zasługi dla polskiej sprawy narodowej zapoczątkuje Franciszek (urodzony 2 lutego 1854 roku), o którym Jan Kubiś w swym „Pamiętniku starego nauczyciela” skreślił zwięzłą i wielce wymowną charakterystykę: „Z dzieci Górniaka wziął Franciszek największą zdolność do sa-

▲ Na zdjęciu z 1888 roku siedzą od lewej: Anna z domu Baron i Paweł Górniak. Za rodzicami stoją od prawej (według starszeństwa): Jerzy, Maryna (zameżna Kręzotek), Józef, Franciszek, Paweł, Andrzej, Ewa (zameżna Szwiernia) oraz Jan.

◀ Sibicka cegielnia - pierwszy polski zakład przemysłowy w zaoliandzkiej części Śląska Cieszyńskiego.

Reprodukcje Tadeusza Kopoćka

wprawdzie przedsiębiorczość Franciszka Górniaka (a później także jego syna Jana), nie odzwierciedla jednak rozmachu jego działalności społecznej, a szczególnie hojnych gestów wspierających narodowe potrzeby.

To nie kto inny, a Franciszek w imieniu Towarzystwa Domu Narodowego (któremu przewodził) 16 sierpnia 1897 roku podpisał akt notarialny kupna byłego hotelu Franciszka i Marii Schreinzerów (Cieszyn, Rynek 12), w którym za niespełna 4 lata, 20 stycznia 1901 roku, polskie związki i organiza-

modzielności, do rozmyślenia nad jakąś nową, odbiegającą od zwykłego trybu pracy, która by mogła przynieść dochód obfity (...).

kiej części Śląska Cieszyńskiego polski zakład przemysłowy, prócz cegły od 1890 roku wytwarzający także dachówkę i rurki drewniane, a w 5 lat później po-

Kto napłaze scenariusz?

Przed kilku laty Telewizja Polska nadawała frapujący serial „Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy”. Film wydobyl z niepamięci postacie z najnowszej historii Wielkopolski, ukazując ich pragmatyczną, pozytywistyczną oraz organiczną pracę na rzecz narodowego odrodzenia. Widzowie ze Śląska Cieszyńskiego doznać mogli przedziwnego uczucia, w którym żal, niedosyt, a nawet zazdrość mieszać się mogły w jednym tyglu.

Dlaczego tylko Wielkopolska dostąpiła zaszczytu, iż jej dziejom swe światło pióro poświęcił Stefan Bratkowski? Jakież to niewątpliwie mocne lobby sprawiło, że na filmowej taśmie uwieczniono zbeletryzowany dokument? Czyż podobnych, a może nawet bardziej ważkich i dramatycznych wątków do scenariusza nie mogą dostarczyć bohaterowie oraz fakty z nie tak dawnych, a jakże chwalebnych dziejów Śląska Cieszyńskiego?...

Czyż jednym z niewątpliwych wątków nie mogą być dzieje i dokonania rodu, który złotymi zgłoskami zapisał się w historii naszego regionu? Mam na myśli klan Górniaków z Sibicy, dziś dzielnicy Czeskiego Cieszyna, do 1920 roku w zdecydowanej większości polskiej wai przylegającej przeciw do jednego organizmu gminnego, jakim była ówczesna stolica Księstwa Cieszyńskiego.

Wielowiekowe korzenie

Genealogia Górniaków, której zestawienia podjął się mgr Wacław Gojini-

BAL ŚLĄSKI '99 W OBIEKTYWIE FRANCISZKA BAŁONA

PLOTKI

CZY TWOJA TWARZ JEST W DOBRYCH RĘKACH?

Złe nawyki na cenzurowanym

Małgorzata Kożuchowska

Siedemce IV roku szkoły teatralnej młody reżyser Jerzy Januszko zaproponował rolę w „Młodych Wilkach”...

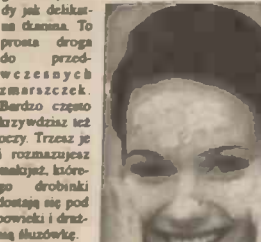
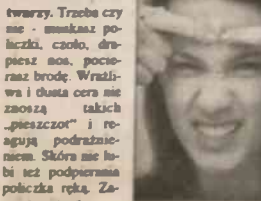
Bardzo często niedowidoma, sama robię sobie łzywode. Potem dzwierz się, dlaczego masz zaczerwienione oczy, wypryśd na skórę, plamki, zmarszczki.

Natura wybrała ci typ skóry. Zdyscyplinuj rękami, kiedy rękę niegasz wybiję godzinę pierwszej zmarszczki...

Wyderwał by się mogło, że właśnie dłonie mogą być tylko dobre. Niestety, często pod wpływem błędnych opinii, nierozważnie czy wręcz bezmyślnie robisz sobie sami krzywdę...

Błędem najczęściej popełnianym jest walka gwałtownymi rękami z przyszcianą i wgramol. Paszociłkami kalocyzuj nasłonecznioną, wprowadzając miliony bakterii...

Innymi często popełnianymi grzechami jest też nieostrożne dotykanie

SAVOIR VIVRE

Sadzamy gości w aucie

W samochodzie są miejsca ważniejsze i mniej ważne. Honorowym jest dość obok kierowcy...

Bardzo ważne, aby kierowca najpierw otworzył pasażerom drzwi, a dopiero potem sam wsiadł. Jeśli dotarłszy na miejsce...

GDY ZACHORUJE DZIECKO

Sposoby na ból ucha

U dzieci trąbka Eustachiusza - kanał prowadzący z ucha środkowego do tylnego ścianki gardła - jest krótsza i bardziej poziomo ułożona niż u dorosłych...

Nisemowia

Dziecko robi się zwykle bardzo marudne. Może mieć temperaturę, źle spać, odmawiać jedzenia...

Dzieci powyżej roku

Dziecko ma objawy przeziębienia i trwający od kilku dni katar. Jeśli usmieje się i wilgotne, będzie skartęty się na silny

ból w okolicy ucha. Gorączka rośnie i może zauważyć brązową, wokół wydzielinę wypływającą z ucha.

Co robić?

Nawet jeśli maluch nie ma temperatury, możesz podać mu paracetamol, który złagodzi ból. Jeżeli zauważysz, że z ucha wyciekła wydziлина...

Większość infekcji uszu wymaga leczenia antybiotykami, gdyż zapalenie ucha środkowego w przyszłości mogą prowadzić do upośledzenia słuchu.

Kolumnę przygotowała: WANDA KULA

Z PATELNI I GARÓW KUCHMISTRZA JANUSZA (44)

Kurczak po hiszpańsku

Składniki: 1 kurczak (średniej wielkości), 15 dag szynki konserwowej, 5 dag cebuli, 5 dag ketchupu...

w kostkę, zamienić. Dodaj czosnek pokrojony w plasterki, wlać ketchup, trochę wody, zagotować i włożyć kurczaka...

Nauczyciel: Wymyśl mi, Macieju, jaki zwierz jednokopytny.

Maciej: Kóz. Nauczyciel: Dobrze. A teraz parzytkokopytny. Maciej: Krowa. Nauczyciel: Niech będzie. A teraz wielokopytny. Maciej: Mój sąsiad. Nauczyciel: Jak to? Maciej: ... (patriz rozwiązane dodatkowe krzyżówki).

KRZYŻÓWKA Z DOWCIPEM

15x15 crossword puzzle grid with letters and a smiley face in the center.

G. Aktor czecki (Marek) - węgielnica, przyrządek stolarski i ciesielski - papawer. H. Kran - przysięganie do jakiejś organizacji...

PIONOWO:

1. Bajtkowy potwór - słowa do utworu muzycznego. 2. Efektowne widowisko - zbytnia pewność siebie. 3. Tautomer ketonu - bóg piorunów w mitologii słowiańskiej...

dziennik starożytnego Rzymu. 10. Instrument muzyczny. 11. Niechęć, wstręt. 12. Papuga - imię Sari. 13. Dłutażca, podniola wzmógł - humanista i poeta literacki...

Jeden spośród Czytelników, którzy przelali pod adresem redakcji rozwiązania dodatkowe krzyżówki, otrzyma nagrodę książkową. Termin nadawiania rozwiązań upływa z dniem 17 lutego br.

BO JE SZWENSKYH MO MIDD LÖBYT

Dnia 6. 2. obchodzimy jubileusz - 50. urodziny naszej Ukochanej Mamusia... pani WANDA SAJDOKOWA

„Strowna w życia, cicha w bólu, kochająca i kochana... Dzień 6. 2. 1999 mija 1. bolesna rocznica śmierci naszej Najdroższej Zony, Matki i Babci

Dnia 6. 2. 1999 mija pierwsza bolesna rocznica śmierci naszej Ukochanej Zony, Matki, Babci i Siostry... pani ALŻBIETY POTYSZOWEJ

Dziś mija pierwsza bolesna rocznica śmierci naszego Kochanego... pani WŁADYSŁAWA MOLENDY

W dniu 4 lutego 1999 minęła 1. rocznica śmierci naszej Drożej... pani ANNY CZUDKOWEJ

Dnia 6. 2. 1999 mija 10. rocznica śmierci naszej Kochanej... pani ALINY FAJA

Dziś, 6 lutego 1999 r. mija 25. rocznica, kiedy od nas na zawsze odszedł nasz Kochany Mąż i Ojciec... pani WŁADYSŁAW KOWALA

kronika rodzinna

Dziękujemy sąsiadom, znajomym, przyjaciołom i wszystkim krewnym za wyrazy współczucia i słowa pociechy... pani EMANUELA MITOŃSKIEGO

Dnia 6. 2. 1999 obchodziliśmy swoje 90. urodziny nasz Kochany... pani JÓZEF MIKULA

W głębokim smutku pograżeniż zawiadamiamy wszystkich krewnych... pani EDWIN CEHEL

W głębokim smutku pograżeniż zawiadamiamy wszystkich krewnych... pani TEODOR TOMALA

Zalobą okryci zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych... pani EWA CZECHOW

szkolna i przedszkolna oraz dyrekcja zapraszają na bal szkolny w piątek 17. 02. 2000 r. do godz. 19.00 do Domu Kultury

HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE - Młodzież zaprasza koleżanki i kolegów na XX Bal Młodzieżowy w sobotę 27. 2. 2000 r.

ORŁOWA-LUTYNIA - MK PZKO zaprasza do świetlicy w piątek 19. 2. 2000 r. do godz. 19.00 na bal ostatekowy

JABŁONKÓW - Zarząd MK PZKO zaprasza na ostatekowy bal papuciowy w sobotę 13. 2. 2000 r.

SENIORZY HFC - Przewodniczący HK5 Zaolzie informuje, że zebranie Kurownictwa K5 odbędzie się 10. 2. 2000 r.

UWAGI! - Kolejne posiedzenie Komisji Szkolnej odbędzie się w poniedziałek 8. 2. 2000 r.

HAWIERZÓW-PODLESIE - Wpisy do polskiego przedszkola w Hawierzowie-Podlesiu, ul. Cielakowskiego będą

przebiegać w lodzkiej mieszkaniu LUTYNIA - Dyrekcja PSP i przedszkola zawiadamia, iż z powodu wakacji grypowych (8. - 12. 2.) zapisy dzieci odbędzie się 15. i 16. 2. w godz. 13.30-16.00.

RADA POLAKÓW OFERUJE odsprzedzić używaną koparki po dogodnej cenie

AD SERVIS - sp. z o.o. zatrudni panią w drukarni ekspresowej (obsługa koparki, drukarki, prace na komputerze)

oferata pracy - Wymagana doskonała znajomość języka polskiego i czeskiego, pracy na PC oraz dokładność i rzetelność w pracy

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

Nawłasne zwyciężenie...

Obywalscy ruch na tlech ludowych trwał również w środku bież. tygodnia. Mecze o punkty rozgrywały wszystkie ligowe drużyny naszego regionu

OSTRALIJA: BUDZIEJOWICE - TRZYNIEC 4:3 (1:1, 0:1, 3:1). Gospodarzom chochło o zachowanie szansy zwycięstwa

DECYDUJĄCE MINUTY: 9. - obrona Nedoma (w okresie wykluczenia Pawła i L. Prochadzki) 1:0, 19. - obr. Sekerák (również w prowadze 5 na 3 strzałem spod niebieskiej linii) 1:1

DECYDUJĄCE MINUTY: 9. - obrona Nedoma (w okresie wykluczenia Pawła i L. Prochadzki) 1:0, 19. - obr. Sekerák (również w prowadze 5 na 3 strzałem spod niebieskiej linii) 1:1

OSTRALIJA: BUDZIEJOWICE - TRZYNIEC 4:3 (1:1, 0:1, 3:1). Gospodarzom chochło o zachowanie szansy zwycięstwa

OSTRALIJA: BUDZIEJOWICE - TRZYNIEC 4:3 (1:1, 0:1, 3:1). Gospodarzom chochło o zachowanie szansy zwycięstwa

OSTRALIJA: BUDZIEJOWICE - TRZYNIEC 4:3 (1:1, 0:1, 3:1). Gospodarzom chochło o zachowanie szansy zwycięstwa

OSTRALIJA: BUDZIEJOWICE - TRZYNIEC 4:3 (1:1, 0:1, 3:1). Gospodarzom chochło o zachowanie szansy zwycięstwa

OSTRALIJA: BUDZIEJOWICE - TRZYNIEC 4:3 (1:1, 0:1, 3:1). Gospodarzom chochło o zachowanie szansy zwycięstwa

OSTRALIJA: BUDZIEJOWICE - TRZYNIEC 4:3 (1:1, 0:1, 3:1). Gospodarzom chochło o zachowanie szansy zwycięstwa

OSTRALIJA: BUDZIEJOWICE - TRZYNIEC 4:3 (1:1, 0:1, 3:1). Gospodarzom chochło o zachowanie szansy zwycięstwa

OSTRALIJA: BUDZIEJOWICE - TRZYNIEC 4:3 (1:1, 0:1, 3:1). Gospodarzom chochło o zachowanie szansy zwycięstwa

OSTRALIJA: BUDZIEJOWICE - TRZYNIEC 4:3 (1:1, 0:1, 3:1). Gospodarzom chochło o zachowanie szansy zwycięstwa

OSTRALIJA: BUDZIEJOWICE - TRZYNIEC 4:3 (1:1, 0:1, 3:1). Gospodarzom chochło o zachowanie szansy zwycięstwa

OSTRALIJA: BUDZIEJOWICE - TRZYNIEC 4:3 (1:1, 0:1, 3:1). Gospodarzom chochło o zachowanie szansy zwycięstwa

GŁOS LUDU - Gazeta Polska w Republice Czeskiej - W wydawnictwo „Głos” ul. Hlavičí 8, Cz. Cieszyń, wydaje Pła Polskóv w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC - Redakcja kolegium - Redaktor naczelny: Wiesław Biliak; zastępcy red.: naczelnego Henryka Bineta, Bogusław Kryszewski - Adres redakcji: 708 29 Ostrava, PO Box 29, Novákiá 3, telefon centrali 007/111, sekretariat 007/252, dział łączności z czytelnikami 007/248, redakcja 007/254, redakcja 007/258, telex 007/252, telex 007/252, telex 007/252, telex 007/252, telex 007/252

